

ARHIVAREA ȘI PREZERVAREA PRODUCȚIEI TIPOGRAFICE. SOLUȚII TEHNICE

Marius STOIANOVICI, Ioan CURTU, Angela REPANOVICI

Universitatea „Transilvania” din Brașov

REZUMAT. Se prezintă o nouă, inovatoare platformă de accesare a colecțiilor de publicații prelucrate prin sisteme informatice de regăsire/căutare (descriptori) și prin coduri de bare. Platforma include sistemul de căutare/regăsire KOHA, cu acces liber, prin care vechile colecții de publicații sunt prelucrate folosindu-se de asemenea sistemul de codare cu bare. Cu ajutorul scannerului DIGIBOOK 2NET, colecțiile de periodice sunt digitalizate și transformate în formatul pdf cu căutare și recuperare/extragere prin cuvânt și apoi prin descriptori în sistemul integrat KOHA. Modelul prezentat poate fi extins și pentru alte comunități de interes. Aceasta este descrisă în literatura de specialitate ca fiind una din primele surse de informare.

Cuvinte cheie: digitalizare, publicații, arhive, KOHA, România.

ABSTRACT. A new and innovative platform is presented, used for accessing collections of publications processed by computer retrieval / search (descriptors) and barcodes systems. The platform includes the Koha search / retrieval system, with open access, which allows old publications collections to be also processed using the bar coding system. With DigiBook 2NET scanner, periodical publications collections are digitized and converted into searchable PDF format with recovery / extraction by word and then by descriptors in the integrated Koha system. The presented model can be extended to other interest communities. This is described in the literature as one of the first information sources.

Keywords: digitization, publications, archive, Koha, Romania.

1. INTRODUCERE

Realizarea arhivelor digitale folosind diferite modele de platforme digitale este practică pe scară largă în instituțiile info-documentare. Pentru cazul tipografiilor care au realizat de-a lungul timpului ziare tipărite și dețin colecția tradițională a exemplarelor tipărite ale ziarelor aceste practici sunt mai puțin comune.

Digitizarea acestor documente și încărcarea într-o platformă digitală ar rezolva problema conservării acestora.

Autorii au găsit o soluție optimă pentru o linie de digitizare-conservare-regăsire a informațiilor digitale, de regăsire automată a documentelor tradiționale.

Se folosește scannerul DIGIBOOK 2NET pentru digitizarea documentelor. Sistemul integrat de bibliotecă Koha este folosit pentru înregistrarea și stocarea informațiilor despre fiecare document digitizat. Se creează un catalog on-line, sistem pus la dispoziția cititorilor ziarului ca sistem de regăsire a informațiilor. Sistemul Koha generează automat coduri de bare pentru fiecare document digitizat. Aceste coduri de bare sunt regăsite de un scanner de identificare a documentelor. Prin acest sistem putem realiza și o inventariere a arhivei tradiționale.

Astfel, se realizează o platformă digitală cu preț de cost foarte scăzut (fig. 1).

Fig. 1. Platforma integrată.

Pentru procesul de digitizare s-a folosit modul de scanare-digitizare și procesare de imagine DIGIBOOK 2NET.

2. SISTEME INTEGRATE OPEN-SOURCE PENTRU REGĂSIREA INFORMAȚIILOR

Sistemelor integrate de gestionare a bibliotecilor li se pot reduce costurile și mări eficiența serviciilor, aspecte absolut necesare pentru operațiile de gestionare internă. Dar bibliotecile mici și medii se confruntă cu o dificultate din cauza costurilor ridicate ale sistemelor de gestionare disponibile pe piață.

Cel puțin în ultimele două decenii, bibliotecile, în marea lor majoritate, au obținut sistemele automatizate de bază de la distribuitori specializați care oferă programele prin licențe. Acestea permit companiilor să-și mențină accesul exclusiv la codurile sursă de bază. În ultimii ani, programele open-source au devenit o alternativă din ce în ce mai răspândită. Codul de programare de bază a devenit disponibil oricui dorea să verifice, repare sau să îmbunătățească gestionarea bibliotecilor. Mișcarea programelor open-source a penetrat și în industria de automatizare a bibliotecilor, introducând un set nou de sisteme integrate și o multitudine de firme care oferă mai degrabă un model de afaceri bazat pe service și sprijin decât pe plata licenței de soft. (American Library Association, 2008)

Sistemele integrate pentru biblioteci folosite în universitățile din România sunt produse program achiziționate de la diverși furnizori. Pentru informatizarea unei biblioteci cu mai multe secții ce se poate dezvolta, dar nu poate să depășească 10.000 de volume în viitorul apropiat, o astfel de investiție devine inutilă acum când este disponibil un sistem open-source integrat folosit de bibliotecile de prețutindeni.

Bineînțeles, bibliotecile fără resurse financiare mari au nevoie de un mod eficient de automatizare a serviciilor. Softul gratuit/programele open-source au adus o revoluție conceptuală printre programatori și utilizatorii de computere. Într-o anumită măsură, soft-ul gratuit/programele open-source ar putea oferi o alternativă la aplicațiile comerciale cu prețuri ridicate. Softul gratuit/programele open-source sunt acele programe pe care utilizatorii le pot rula, copia, distribui, studia, schimba și îmbunătăți în orice scop. (Vimal Kumar, 2005)

Sistemul de gestionare a bibliotecilor Koha. Koha este un sistem integrat de gestionare a bibliotecilor care inițial a fost conceput de Katipo Communications Limited of Wellington, Noua Zeelandă pentru Horowhenua Library Trust (HLT), un sistem pentru o bibliotecă regională aflată în Levin, la cca 100 km Nord de Wellington.

Bibliotecile care au luat în considerare implementarea sistemului Koha au posibilitatea de a angaja personal Koha pentru sprijin și există și o listă a altor organizații care ar putea fi angajate la adresa <http://koha.org/installation/support.html>.

Utilizatorii proiectului Koha folosesc câteva canale care le permit membrilor comunității să comunice între ei – există o listă generală de mailing, ca și unele separate pentru dezvoltatori, utilizatori Windows, vorbitori de franceză ai Koha

utilizatori/ dezvoltatori, asemenea pentru vorbitorii de germană.

În plus, dezvoltatorii folosesc Internet Relay Chat (IRC), o facilitare în timp real pentru programarea întâlnirilor și a conversațiilor informale (Chawner, 2004).

Versiunea Koha 3.0 a fost aleasă pentru că licența GNU (open-source) a fost considerată ca fiind mai rezistentă la trecerea timpului decât cele de firmă și mai deschisă adaptării la nevoile particulare ale bibliotecii. (Bissels, 2008)

Mulțumită eforturilor comunității open-source oricare bibliotecă se poate bucura acum de servicii de supraviețuire independente veritabile fără niciun cost: banii economisiți pot fi deci alocați extinderii colecției.

Koha satisface toate cerințele funcționale ale unui sistem de gestionare a unei biblioteci. În plus, modulele funcționale (achiziție, catalogare, catalogul public de accesare on-line OPAC, mișcare și verificarea seriei), Koha poate oferi câteva caracteristici pe care doar unele servicii de supraviețuire independentă piperate ca preț le mai oferă; web OPAC – catalogul public de accesare on-line, verificarea de stare a documentului, rezervarea și reținerea de documente prin OPAC, adaptarea interfețelor de utilizare și a celei grafice, importarea și exportarea de date MARC etc. Koha dispune de toate modulele necesare creării de cataloage on-line ale arhivelor digitale.

Am implementat Koha, sistemul integrat pentru biblioteci.

Se poate alege tipul de cod de bare (fig. 2, fig. 3).

O operație foarte importantă este pregătirea etichetelor pentru tipărire. Se pot pregăti etichetele de cotor în 4 pași simpli:

- 1) selectarea dispunerii etichetei;
- 2) selectarea șablonului etichetei;
- 3) selectarea unui grup de articole adăugate, sau „lot” dorit a fi tipărit;
- 4) tipărirea etichetelor din pagina de „Add Items to Print” prin selectarea butonului „Generate PDF for batch” de lângă lot (sau grup de articole adăugate) pentru care se dorește tipărirea (fig. 4) (Koha, 2009).

Se alege tipul de dispunere din meniul vertical "Choose Layout Type". Fiecare cod de bare ne oferă o reprezentare digitală.

3. CONCLUZIE

Soluția propusă oferă modelul cu un cost minim prin utilizarea programelor open-source și oferă un instrument util în industria media.

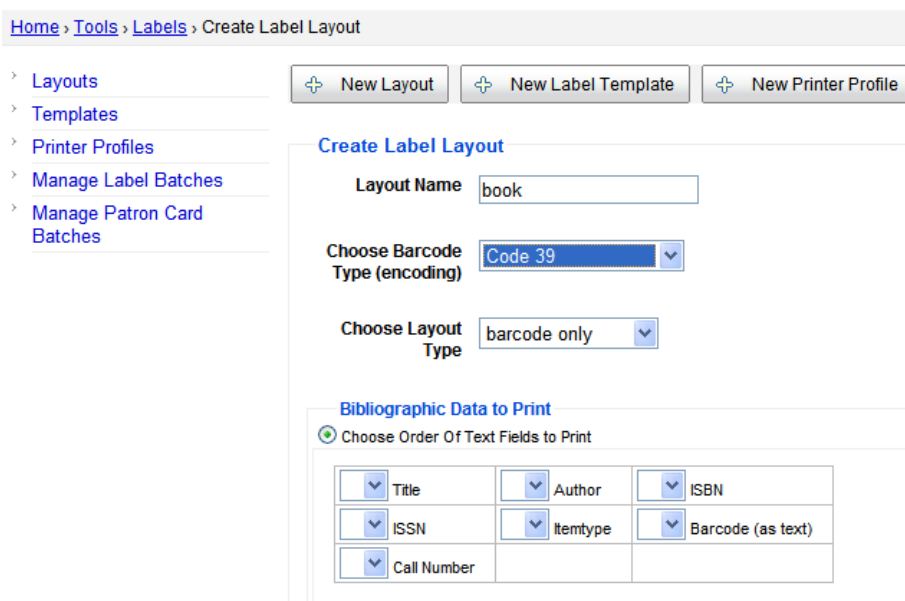

Fig. 2. Crearea unei etichete de dispunere pentru codul de bare Koha.

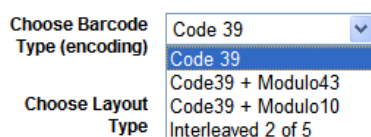

Fig. 3. Alegerea tipului de dispunere pentru codul de bare.

Fig. 4. Tipărirea codului de bare.

REFERINȚE

- [1] American Library Association. (2008). Chapter 3: Major Open Source ILS Products. *Information Science and Library Science*, 44 (8), 16-31.
- [2] Bissels, G. (2008). Implementation of an open source library management system. Experiences with Koha 3.0 at the Royal London hoeopathic hospital, Program: electronic library and information systems. *Vol.42 Iss.3*, 303-314.
- [3] Chawner, B. (2004). *School of Information Management, Victoria University of Wellington*. Retrieved March 15, 2011, from Free/Open Source Software: New Opportunities, New Challenges: <http://vala.org.au/vala2004/2004pdfs/33Chawn.PDF>
- [4] i2S-DIGIBOOK – http://www.i2s-bookscanner.com/pdf/digibook_mag_no6_en.pdf
- [5] Koha, L. &. (2009). *The Koha -- Open Source Library System*. Retrieved March 12, 2011, from Koha: <http://koha.org/documentation/manual/3.2/tools/label-creator>
- [6] Vimal Kumar, V. (2005). Free/Open source integrated library management systems: comparative analysis of Koha, PHP MyLibrary and OpenBiblio. *Modern trends in IT application in Library and Information Servises*. University of Calicut.
- [7] Vision, T. (2011). Retrieved March 15, 2011, from <http://www.tagvision.dk/products/akmuk.php>